

تاریخ سیاسی اجتماعی

بزرگ ایل کلهر

(شناسنامه کلهر)

جلد ۱

تألیف:

ولی فولادی منصوری (م.ا.ا.)

انتشارات کرمانشاه

۱۳۹۳

سرشناسه: فولادی منصوری، ولی، ۱۳۳۹.
عنوان و نام پدیدآورنده: تاریخ سیاسی اجتماعی بزرگ ایل کلهر / تألیف ولی فولادی منصوری (کلهر)
مشخصات نشر: کرمانشاه: انتشارات کرمانشاه، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ۴ جلد: مصور، جدول، نمودار.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۸۷-۱۱-۴، دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۰۷-۹۷-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت ج. ۱-۴ (چاپ اول: ۱۳۹۳) (فیبا).
یادداشت: کتابنامه.

نوع: کلهر
موضوع: ایلات - عشایر - ایران (بزرگ ایل کلهر در استان کرمانشاه و سایر نقاط)
شناخت افز:

رده بندی شنگره: ۹۱۲ / ۵۷۸ / DSRV2
رده بندی: ۹۰۸/۹۸
شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۹۰۰۱

- نام کتاب: تاریخ سیاسی اجتماعی بزرگ ایل کلهر
- مؤلف: ولی فولادی منصوری (کلهر)
- ناشر: انتشارات کرمانشاه.
- صحافی: نهضت
- حروفنگار: سهیلا صیادپور
- ویراستار: فرشته رحیمی
- طرح جلد: میلاد بخشنده
- نوبت چاپ: اول
- سال چاپ: ۱۳۹۳
- شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
- تعداد صفحه: ۶۷۳+۱۸
- قطع کتاب: وزیری.
- قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان.
- شماره شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۰۷-۹۷-۶

کلیه حقوق این اثر برای مؤلف و فرزندان و نوادگان تا هر نسل محفوظ و هر گونه برداشت و استفاده از متن و تصاویر با ذکر منبع بلامانع است.
آدرس: انتشارات کرمانشاه - شهرک ژاندارمری - جنب دانشگاه آزاد اسلامی - اول کوچه مهر
تلفن: ۷۲۲۲۹۳۲ فاکس ۷۲۵۵۶۴۴ همراه ۰۹۱۸۸۳۶۳۰۶۴

خلاصه زندگی مؤلف:

ولی فولادی منصوری فرزند درویش خان فرزند الهی خان فرزند پولادخان فرزند محمدجعفرخان فرزند کمرخان فرزند آقابالاخان فرزند محمدجعفریگ فرزند محمدامین بگ فرزند خان منصور ایل خان کلهر دوره صفویه، افشاریه، زندیه و فرزند میرمیدان فرزند منصوران بگ، (منصوریگ و شهبازیگ امرای کلهر ماهیدشت ذکر شده در شرفنامه اثر شیرشاه خان بدلیسی ۱۰۰۲ هـ ق دوره صفویه). در سال ۱۳۳۹ در روستای چیکان (علیا) سایفه بالا منصوری در خانواده‌ای مؤمن و معتقد متولد و دوران ابتدایی را در همان طایفه در روستای قاسم‌خانی سپری و در سال ۱۳۵۵ به اسلام آبادغرب مهاجرت و همزمان با سایر خدایان اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی (کتابخانه عمومی) دوران راهنمایی را نیز شب گذرانده و در سال ۱۳۵۹ به ثبت احوال منتقل و دوران دبیرستان بصورت شبانه و داوطلب آزاد پایان داد. پس از آن در سال ۱۳۶۵ ازدواج و در سال ۱۳۷۲ همزمان در پیام نور و دانشگاه آزاد اسلامی علوم اجتماعی و ادبیات پذیرفته شدم اما پیام نور محل سکونت را ادامه دادم. در طول سال خدمت در ثبت احوال نیمی از آن در سمت مسئولیت در ادارات ثبت احوال گذشت. در استان، گیلانغرب و اسلام آباد و بخش مستقل حمیل به مردم در کمال صداقت، امانت‌داری و حفظ اسرار، خدمت نمودم که اظهار رضایت مردم منطقه محل خدمت گویای من باشد.

همسرم خانم فرشته کرمی مدیرآموزگار نمونه‌سوزن و سرورش و در مدارس شاهد خدمات شایان و قابل قبولی ارائه داد و در این اثر که کار من بود و اسکن عکسها حاصل زحمات ایشان است. در سال ۱۳۸۶ خودم و همسرم در سال ۱۳۸۸ همسرم بازنشسته و صاحب سه فرزند هستیم که ۲ نفر اول در مقطع کارشناسی ارشد، سومی کارشناسی مشغول تحصیل هستند. خداوند را بابت محبت‌های بی‌کرانش تسکینم فرماید.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	تاریخ سیاسی اجتماعی بزرگ ایل کلهر
۴	مقدمه مولف
۱۷	نقد و بررسی منابع و کتب پیشین در مورد کلهر
	فصل اول: موضوع بزرگ ایل کلهر و توجیهات این نام
۲۳	موضوع بزرگ ایل و جبهات این نام
۴۳	حدود کلهر
۴۶	وجه تسمیه کلهر
۵۴	واژه‌نامه‌ها
	فصل دوم: اوضاع سیاسی و سابقه تاریخی بزرگ ایل کلهر
۶۴	اوضاع سیاسی و سابقه تاریخی بزرگ ایل کلهر
۸۳	کلهر به روایت نویسندگان و مورخین
	فصل سوم: پیشدادیان، پهلوانان و ردپای کلهر
۱۰۲	مقدمه
۱۰۳	سلسله پیشدادیان و رد پای کلهر
۱۱۷	سلسله کیانیان و ردپای کلهر
۱۱۷	ایل کلهر و سیر مهاجرت و تمرکز در باستان
۱۳۲	پهلوانان باستانی و داستانی ایران و ردپای کلهر
۱۳۵	دشمنان ایران در باستان و ردپای کلهر
	فصل چهارم: کرد در گذر تاریخ و ردپای کلهر
۱۳۷	در عمومیت و جغرافیای کرد
۱۳۸	در آفرینش بشر
۱۳۹	در بیان نژاد بشر و ذکر قبایل بشری
۱۴۳	منشاء تاریخی کرد
۱۴۷	سلسله‌های قومی و حکومت‌گران اوان تاریخ
۱۴۸	پادشاهی آشور

۱۴۹	تشکیل دولت ماد
۱۵۰	ضحاک و کرد
۱۵۶	رد پای کلهر
۱۵۸	کرد و سوابق تاریخی آن
۱۶۰	ساسانیان - ساسان کرد
۱۶۳	تقسیم تاریخی ارد
۱۶۴	همدانی کرد و پارس
۱۶۴	کرد از ساسانیان تا دوره اسلام
۱۶۸	کرد بعد از اسلام
۱۷۱	کرد در نظام جمعیتی و دفاع مقدس
	فصل پنجم: نظری گذرا بر دولتها و اقوام قبل از ماد
۱۷۳	۱ - سومر
۱۷۳	۲ - آکدیایان
۱۷۳	۳ - بابل
۱۷۴	۴ - آشوریان
۱۷۴	۵ - عیلام
۱۷۴	۶ - کلدان
۱۷۴	۷ - لولوبیان
۱۷۶	۸ - گوتیان
۱۷۸	۹ - کاسیان
	فصل ششم: ماد یا پاد و رد پای کلهر
۱۸۳	ماد
۱۸۵	رد پای کلهر در سلسله ماد
	فصل هفتم: هخامنشیان و رد پای کلهر
۱۸۷	سلسله هخامنشیان
۱۸۸	کوروش کبیر و اقدامات او
۱۸۹	تسخیر لیدی
۱۹۰	جنگ با سپاه بابل و رد پای کلهر
۱۹۳	پادشاهی داریوش و کشته شدن بردیای دروغین و رد پای کلهر

۱۹۴	هفت خانوار پارسی و رد پای کلهر
۱۹۶	خشایارشاه و رد پای کلهر
۱۹۸	فرهنگ و تمدن ایران در دوره درخشان هخامنشی
۱۹۹	رد پای کلهر

فصل هشتم: سلوکیان، اشکانیان و رد پای کلهر

۲۰۳	سلوکیان
۲۰۴	اشکانیان
۲۰۵	تمدن اشکانی

فصل نهم: ساسانیان و رد پای کلهر

۲۰۷	چرا می‌گویند ساسانیان کرد هستند؟
۲۰۸	پادشاهی شاهپور اول
۲۱۰	هرمز اول پسر شاهپور و رد پای کلهر
۲۱۳	شاهپور ذوالاکتاف افتخاری دی
۲۱۴	خسروشاد فیروز (قباد) و رد پای کلهر و خسرو انوشیروان عادل
۲۱۶	خسرو پرویز و رد پای کلهر
۲۲۱	تمدن ایران در دوره ساسانیان
۲۲۱	بعثت پیامبر اکرم (ص) و دستگاه خسرو پرویز
۲۲۲	یزدگرد سوم و انقراض ساسانی
۲۲۳	سپاه و لشکر در دوره ساسانی
۲۲۳	داوری و قضاوت

فصل دهم: خلفای راشدین و فتح ایران ۱۱ تا ۴۰ هـ ق

۲۲۷	خلفای راشدین و فتح ایران ۱۱ تا ۴۰ هـ ق (از ابوبکر تا امام علی (ع))
۲۲۸	فتح ایران زمان عمر بن خطاب
۲۳۱	عثمان بن عفان
۲۳۲	حضرت علی (ع)
۲۳۳	جنگ جمل
۲۳۳	جنگ صفین ۳۷ هـ ق
۲۳۴	خوارج نهروان
۲۳۴	شهادت حضرت علی (ع)

۲۳۴.....	امامت امام حسن (ع).....
۲۳۵.....	رد پای کلهر.....
۲۳۶.....	ذکر اسامی خلفای راشدین.....

فصل یازدهم: امویان و نحوه برخورد با ایرانیان و کلهر

۲۳۷.....	امویان و نحوه برخورد با ایرانیان و کلهر ۴۱ هـ تا ۱۳۲ هـ.....
۲۳۷.....	معاویه و اقدامات او.....
۲۳۸.....	ایران و سیاست معاویه.....
۲۳۹.....	بخشنامه ۱۱ ماده‌ای، معاویه ضد ایرانیان.....
۲۴۰.....	سفارش مؤلف به حسن زین العابدین جهت آزار ایرانیان.....
۲۴۱.....	صلح با امام حسن (ع) بقض آن از طرف معاویه.....
۲۴۱.....	روی کار آمدن یزید و فاجعه کربلا.....
۲۴۲.....	دستور معاویه در لعن حضرت علی و این سنت شوم توسط عمر بن عبدالعزیز.....
۲۴۳.....	قیام مختار ثقفی و رد پای کلهر.....

فصل دوازدهم: عباسیان و نحوه برخورد با ایرانیان و کلهر ۱۳۲ تا ۶۵۶ هـ

۲۴۵.....	عباسیان و نحوه برخورد با ایرانیان و کلهر ۱۱۱ تا ۶۵۶ هـ.....
۲۴۵.....	سفاح ۱۳۲ تا ۱۳۶ هـ.....
۲۴۶.....	ابوجعفر منصور ۱۳۶ تا ۱۵۸ هـ.....
۲۴۶.....	مهدی عباسی ۱۵۸ تا ۱۶۹ و هادی از ۱۶۹ تا ۱۷۰ هـ ق.....
۲۴۷.....	هارون الرشید ۱۷۰ تا ۱۹۳ هـ ق و رد پای کلهر.....
۲۴۷.....	کشف قبر مطهر حضرت علی (ع) در نجف بعد از ۱۴۰ سال.....
۲۴۸.....	خلافت مأمون و امین.....

فصل سیزدهم: ایران در راه کسب استقلال در سلسله‌های مختلف و رد پای کلهر

۲۵۲.....	ایران در راه کسب استقلال در سلسله‌های مختلف و رد پای کلهر.....
۲۵۵.....	طاهریان و علویان و رد پای کلهر.....
۲۵۶.....	دولت صفاریان ۲۴۷ تا ۲۸۷ هـ ق.....
۲۵۷.....	سامانیان (از ۲۷۹ تا ۳۸۹).....
۲۵۸.....	آل زیار (۳۱۶ تا ۴۳۵) هـ ق رد پای کلهر.....
۲۵۸.....	آل بویه (۳۲۰ تا ۴۴۷) هـ ق.....
۲۵۹.....	رد پای کلهر.....

۲۶۰	غزنویان (۳۵۱ تا ۵۸۲) هـ ق.....
۲۶۱	آل حسویه کرد بنی عیار یا بنی عناز (۳۱۸ - ۴۰۶) هـ ق و رد پای کلهر.....
۲۶۲	سلسله وابسته به حسویه کرد بنی عیار یا بنی عناز.....
۲۶۳	سلاطین غور = غور و جبال و فیروزکوه.....

فصل چهاردهم: سلجوقیان (۴۲۹ تا ۵۹۰) اوج اقتدار کلهر

۲۶۵	چگونگی به قدرت رسیدن.....
۲۶۶	باطن‌ها - رقه اسماعیلیان.....
۲۶۷	دعوت شیعه از ملک‌شاه سلجوقی.....
۲۶۸	اقتدار و رد پای کلهر.....
۲۶۹	ترکان خاتون در سبک‌شاه کرمانشاه جلسه هارون آباد با نورالدین کلهر.....
۲۷۴	شعر کشته شدن ملک‌شاه خوارزمشاهی (کدی کلهری).....

فصل پانزدهم: خوارزمشاهیان تا آق‌قویونلو و اقتدار کلهر (۴۹۰ تا ۹۰۰)

۲۷۶	خوارزمشاهیان و رد پای کلهر.....
۲۷۷	سلسله مغولان و ایلخانان (۶۵۱ تا ۱۲۱۰) و رد پای کلهر.....
۲۷۹	آل جلایر (۷۴۰ تا ۷۸۷) و رد پای کلهر.....
۲۸۰	تیموریان (۷۷۱ تا ۹۰۰) هـ ق و رد پای کلهر.....
۲۸۱	قراقویونلو (۷۹۲ تا ۸۷۳) و تیموریان و همزمانی دو سلسله.....
۲۸۳	آق‌قویونلوها (۸۷۲ تا ۹۰۸) رد پای کلهر.....

فصل شانزدهم: سلسله صفویه (۹۰۵ تا ۱۱۳۵ هـ ق) دوران اقتدار کلهر (منصوری و شهبازی)

۲۸۵	سلسله صفویه (۹۰۵ تا ۱۱۳۵ هـ ق) دوران اقتدار کلهر (منصوری و شهبازی).....
۲۸۵	سلطنت شاه اسماعیل.....
۲۸۸	جنگ چالدران.....
۲۹۰	اوج اقتدار و سرفرازی و شور و نشاط کلهر در زمان صفویه.....
۲۹۰	سلسله نسب ۸ طایفه بزرگ کلهر.....
۲۹۲	تاجگذاری شاه اسماعیل و ساماندهی ایلات.....
۲۹۳	اعزام محمدحسن خان کلهر و سواران کلهر به شیراز (ناگفته‌های کلهر).....
۲۹۴	ذکر کتب تاریخی در مورد ممسنی شیراز.....
۲۹۶	برگشت کلهرها از شیراز به کلهر.....
۲۹۷	روایات مختلف در مورد کلهرهای برگشتی از شیراز (ناگفته‌های کلهر).....

۲۹۹.....	حکومت ذوالفقار خان بر کلهر.....
۳۰۰.....	حکومت ذوالفقار خان کلهر بر بغداد و عراق.....
۳۰۱.....	نظر برخی نویسندگان در مورد حکومت ذوالفقار خان کلهر در عراق.....
۳۰۲.....	سلطنت کرد کلهر در عراق.....
۳۰۵.....	تأثیر مذهب در دوره صفویه.....
۳۰۶.....	سلطنت شاه بهماسب - کشته شدن ذوالفقار خان کلهر.....
۳۰۷.....	اعلام امامی والیان (از جمله کلهر) برای سرکوب اوزبکان.....
۳۰۸.....	نبرد فرماندانه شاه طهماسب با اوزبکان و نقش کلهر.....
۳۰۹.....	اقدام ذوالفقار خان کلهر نسبت تلقی شد.....
۳۰۹.....	حکومت غازي خان کلهر.....
۳۱۰.....	تنبیه کلهر در تنگ هاب شمیران ایوان.....
۳۱۱.....	طغیان ایل کلهر در زمان شاه بهماسب (کلهر در تنگ ذهاب، گوران و باجلان).....
۳۱۱.....	امرای در تنگ ذهاب.....
۳۱۲.....	امرای پلنگان.....
۳۱۲.....	امرای ماهیدشت و حکومت این دسته امیری کلهر.....
۳۱۴.....	کلهر به روایت امیر شرف‌خان بدلیسی.....
۳۱۵.....	شعبه اول در ذکر امراء و حکام پلنگان.....
۳۱۸.....	شعبه دوم کلهر در تنگ ذهاب.....
۳۲۰.....	شعبه سوم امرای ماهیدشت.....
۳۲۱.....	امرای ماهیدشت.....
۳۲۲.....	منصور بیگ ماهیدشت.....
۳۲۲.....	شهبازی بیگ ماهیدشت.....
۳۲۳.....	سلطنت شاه عباس کبیر و نقش کلهر (۹۹۵ تا ۱۰۳۸ هـ.ق).....
۳۲۴.....	ادامه حکومت منصور خان کلهر در زمان شاه عباس کبیر.....
۳۲۵.....	پناهندگی سلطان حسین و شاه رستم به کلهر جوار منصور خان حاکم مقتدر کلهر.....
۳۲۹.....	یاغیگری کلهر و سرکوبی واقعه قلعه شمیران در زمان شاه عباس کبیر و امراء در تنگ ذهاب.....
۳۳۱.....	واقعه شمیران به نقل از کتاب جغرافیای تاریخی ایوان.....
۳۳۸.....	سلطنت شاه صفی و نقش کلهر.....
۳۴۰.....	حاکمیت میرمیدان بر کلهر (۱۰۵۰ تا ۱۱۱۵ هـ.ق).....

حکومت خان منصور بر کلهر و نیابت منطقه سردسیری به نجفقلی خان	۳۴۴
پادشاهی شاه سلطان حسین	۳۴۴
برانداری صفویه و حکومت افغانها بر ایران	۳۴۴
موضوع ایل شاهسون و موجودیت آن در زمان شاه‌عباس کبیر	۳۴۷
فصل هفدهم: سلسله افشار و حکومت خان منصور	
سلسله افشار (۱۱۴۲ تا ۱۱۶۲ هـ ق) و حکومت خان منصور (۱۱۲۰ تا ۱۱۷۵ هـ ق)	۳۵۵
تجدید حاکمیت و ریاست	۳۵۷
خان منصور در جستجوی یار خیالی	۳۵۸
سلسله افشاریه (۱۱۱۱ تا ۱۱۶۰ هـ ق) ظهور نادر شاه و نقش کلهر در آن	۳۶۲
نادر در نبرد با فالگن ایلان	۳۶۳
به تخت نشاندن طهماسب دوم توسط نادر	۳۶۳
خشم نادر و خلع شاه طهماسب دوم و کور کردن او	۳۶۴
نیابت سلطنت و شکست عثمانی افشار	۳۶۴
نادر و حمله به قفقاز و شکست مجدد عثمانی	۳۶۵
فراخوانی عمومی نادرشاه برای جنگ قفقاز و هند	۳۶۵
پیک از طرف دربار برای جنگ قندهار	۳۶۶
جنگ قندهار و نقش سواران کلهر	۳۶۷
خان منصور در قندهار	۳۶۸
حکومت خان منصور به نقل از کتاب جغرافیای تاریخی ایوان آیوانوف	۳۷۳
لشکرکشی نادر بسوی هندوستان و حضور خان منصور	۳۷۴
عزیمت نادر به داغستان	۳۷۵
جنگ نادرشاه با احمد پاشا والی بغداد و نقش کلهر در آن	۳۷۶
کور شدن چشم نجفقلی خان کلهر توسط نادرشاه افشار	۳۷۷
ورود خان منصور به ایوان در سال ۱۱۵۶ هـ ق پس از ۷ سال	۳۸۲
شادی مردم ایوان از بازگشت سردار خود	۳۸۲
رفع قائله خدرمومگه	۳۸۳
موضوع شکست مرتضی‌قلی خان زنگنه و نجف‌قلی خان ایل‌بیگی کلهر و فرار آنها	۳۸۵
همسران خان منصور	۳۸۹
فرزندان خان منصور و مهاجرت از ایوان	۳۹۰

- رفع بعضی اشکالات مبهم در کتب نویسندگان محترم ایوان و ایلام ۳۹۲
- پاسخ به مطالب مندرج در کتاب سرود بادیه نوشته استاد محی‌الدین صالحی ۳۹۳

فصل هیجدهم: کلهر در دوران زندیه

- زندگی کریم خان زند ۳۹۷
- اوضاع کشور بعد از کشته شدن نادر ۳۹۸
- پیمان نامه گانه صفهان ۳۹۹
- تلاش کریم خان زند برای رسیدن به سلطنت و قدرت در ایران ۴۰۰
- کشته شدن محمد حسن خان قاجار یکی دیگر از مدعیان سلطنت ۴۰۴
- محاصره قلعه ارومیه و تسلیم شدن فتحعلی خان افشار و آزادخان افغان ۴۰۵
- فتح قلعه ارومیه و سرک بلا مانع و رسیدن کریم خان زند به کرسی پادشاهی ایران ۴۰۶
- کریم خان و جنگ با عثمانی نقل کلهرها در این وقایع ۴۰۷
- ذکر سفارت عبدالله خان کلهر به استانبول و شرح جنگ‌های فاتحانه سپاهیان زند با عثمانی ۴۰۹
- جانشینان کریم خان زند ۴۱۴
- پادشاهی لطفعلی خان زند و سرانجام او و پسرش شیراز ۴۱۵
- زمان فوت خان منصور ۴۱۸
- حکومت علی خان کلهر (۱۱۷۶ تا ۱۲۰۶ هـ ق) ۴۱۹
- سرنوشت عبدالمحمد جد دودمان داودخان ۴۲۱
- شرکت کلهرها در سرکوبی الشتریها ۴۲۱
- جنگ با عراق عثمانی به علت بستن آب رودخانه گنگیر ۴۲۱
- کشته شدن علی خان و سرنوشت ایوان و سرنوشت کلهرهای شیراز ۴۲۲

فصل نوزدهم: کلهر در دوره ی قاجار (۱۲۰۹ تا ۱۲۱۱ هـ ق)

«حکومت خاندان‌های یآوری، حاجی‌زادگان و عبدالمحمدی بر کلهر»

- آقا محمدخان قاجار ۴۲۴
- حکومت اسماعیل خان یآوری کلهر (۱۲۰۶ تا ۱۲۱۰) ۴۲۶
- حکومت مهدی خان اول کلهر پسر اسماعیل خان ۴۲۷
- حکومت محمدعلی خان کلهر ۱۲۳۱ تا ۱۲۴۰ پسر مهدی خان یآوری کلهر (محمدعلی خان اول) ۴۳۲
- حکومت حاج شهبازخان کلهر ۴۳۳
- حکومت محمد حسین خان کلهر سال ۱۲۴۰ تا ۱۲۴۱ ۴۳۷
- مرگ فتحعلی شاه و پادشاهی محمدشاه قاجار ۱۲۵۰ هـ ق تا ۱۲۶۳ هـ ق ۴۳۸

- زمان محمدشاه قاجار ۴۴۰
- حکومت مصطفی قلیخان کلهر دیوان بیگی پسر حاج شهبازخان ۱۲۵۹ هـ ق ۴۴۱
- سلطنت ناصرالدین شاه و نقش کلهر (۱۲۶۳ تا ۱۳۱۳ هـ ق) ۴۴۱
- حکومت محمود پاشاخان بر کلهر ۱۲۶۳ هـ ق ۴۴۲
- حسرتلی خان سلطانی دیوان بیگی شاعرو عارف کلهر ۴۴۳
- حکومت محمد مصطفی قلی خان دیوان بیگی بر کلهر تا ۱۲۶۷ هـ ق ۴۴۴
- حکومت اسماعیل قلی میرزا عمادالدوله فرزند محمدعلی میرزا دولتشاه بر کرمانشاه ۴۴۵
- حکومت محمدحسن خان سرتیب یآوری بر کلهر ۱۲۶۷ تا ۱۲۹۳ هـ ق ۴۴۵
- دستگیری ریزش باغ ۴۴۵
- حکومت زین العابدین خان باغی کلهر (۱۲۹۲ تا ۱۲۹۷) ۴۴۶
- حکومت مجدد محمدحسن خان یآوری بر کلهر (۱۲۹۷ تا ۱۳۰۱ هـ ق) ۴۴۹
- حکومت رضاقلی خان سرور کلهر ۱۳۰۱ تا ۱۳۱۰ هـ ق ۴۵۰
- حکومت محمد کاظم خان سرور قاجار ۴۵۲
- مدت کمی مهدی خان یاور دوم حاکم کلهر ۴۵۶
- حاکمیت محمدعلی خان دوم (۱۳۱۱ تا ۱۳۱۶ هـ ق) / ایل کلهر ۴۵۶
- پادشاهی مظفرالدین شاه و نقش عشایر کلهر (۱۳۱۱ تا ۱۳۲۴ هـ ق) ۴۵۸
- محمدجواد خان سرتیب یآوری صمصام الدوله آخرین ایلخانی کلهر از تیره یآوری ۴۵۹
- فرخ خان ایلخانی حاکم کلهر و استاندار کرمانشاه ۴۵۹
- پادشاهی محمدعلی شاه (۱۳۲۴ تا ۱۳۲۷) ۴۶۰
- سلطنت احمدشاه ۱۳۲۷ تا ۱۳۴۳ هـ ق (۱۲۸۸ تا ۱۳۰۴ ش) و نقش کلهر ۴۶۰
- اسامی حکام کلهر در زمان قاجار ۴۶۴
- فصل بیستم: حکومت داودخان امیراعظم کلهر**
- چگونگی به قدرت رسیدن داودخان ۴۶۶
- اجداد داودخان ۴۷۰
- ۱ - جنگ کلهر و ضیاءالدوله حاکم کرمانشاه و ایلات همراه در هارون آباد ۴۷۴
- ۲ - جنگ دهله (جنگ گیلان بین اقبال الدوله و داودخان و دوستی با وی) (جنگ چهار بلوک) ۴۷۷
- ۳ - جنگ شیان: (به جنگ پدر و پسر هم معروف است) ۴۸۱
- پناهندگی والی غلامرضاخان به کلهر ۴۸۳
- ۴ - جنگ ایوان (کلهر با والی پشت کوه) ۴۸۳

۴۸۵	۵- جنگ با طوایف مرزی عراق
۴۸۶	۶- جنگ و اغتشاش در کرمانشاه بین اعظم‌الدوله و ضرغام الدوله
۴۸۹	۷- نقش ایل کلهر در شکست سالارالدوله در نهاوند به طرفداری مشروطه
۴۹۳	۸- راپورت اردوی دولتی از نهاوند به تهران
۴۹۴	۹- احوال اقدام ایل کلهر در روزنامه صوراسرافیل
۴۹۵	۱۰- کناری مصاص‌الممالک از حکومت قصر شیرین توسط داودخان
۴۹۶	۱۱- برقراری امنیت در منطقه کلهر
۴۹۷	مکتوب سر جارج باکلی به سر ادوارد گری به نقل از کتاب آبی
۴۹۷	۱۲- سفر جوانان خان به الدوله پیش والی پشت کوه و مرگ او
۴۹۸	۱۳- آقاسید عبداله بهانی و میان کلهر
۵۰۰	۱۴- خلع محمدعلی شاه به طاعت توسط مجلس
۵۰۲	۱۵- جلوس احمدشاه (۱- به شاه قاجار) و نقش ایل کلهر در این دوره
۵۰۳	۱۶- جنگ سنجابی و باباجانی و شکست آنها
۵۰۵	۱۷- جنگ سنجابی، شیخ قادر برزنجی و سالار با داودخان کلهر و شکست آنها
۵۰۶	۱۸- حکومت نظام السلطنه مافی به کرمانشاه و نقش کلهر در این برهه زمانی
۵۰۷	۱۹- جنگ بین حاکم کرمانشاه نظام‌السلطنه و سنجابی و سایر ایلات با کلهر و شکست مفتضحانه آنها در ماهیدشت
۵۱۵	۲۵- انتصاب علی‌نقی میرزا رکن‌الدوله به سمت حاکم کرمانشاه ۱۳۰۷ هـ ق و برخورد با کلهر
۵۱۶	۲۱- جنگ مجدد داودخان کلهر با سنجابی و صلح فی مابین
۵۱۸	۲۳- ورود سالارالدوله به کرمانشاه و نزدیکی به داودخان کلهر
۵۲۱	۲۴- شکست امیرمفخم بختیاری از کلهر در ملایر
۵۲۳	۲۶- جنگ نوبران و شکست کلهر و اردوی سالارالدوله
۵۳۰	۲۶- جنگ اشترینان و شکست مجدد سالارالدوله توسط بختیارها
۵۳۱	۲۷- جنگ باغ‌شاه به روایت دکتر مهدی ملک‌زاده کتاب تاریخ انقلاب مشروطیت فصل پنجم
۵۴۲	۲۸- نقد و تحلیلی پیرامون علل شکست لشکر بزرگ سالارالدوله
۵۴۵	۲۹- اوضاع کرمانشاه بعد از شکست باغ‌شاه ساوه و برگشت سالارالدوله به کرمانشاه
۵۴۶	۳۰- حکومت فرخ‌خان ایلخانی حاجی‌زاده بر کرمانشاه
۵۴۸	۳۱- اقدامات دولت و انتخاب فرمانفرما به حکومت کرمانشاه
۵۵۰	۳۲- انتصاب اعظم‌الدوله به حاکم کرمانشاه و جنگ شدید بین وی و فرخ‌خان ایلخانی

- ۳۳ - حمله مجدد کلهر و سالارالدوله و سردار رشید به کرمانشاه ۵۵۲
- ۳۹ - جانشینی شیخ محمد مردوخ و محمودخان سردارمظفر ۵۵۴
- ۴۰ - جنگ فرمانفرما و یارمحمدخان و شکست آنها از دیدگاه مهدی ملک‌زاده ۵۵۵
- ۴۱ - اقدامات یارمحمدخان در شهر کرمانشاه و اعتراض روحانیت نجف ۵۵۷
- ۴۲ - حمله سالارالدوله به شهر کرمانشاه و اقدامات او ۵۵۷
- ۴۳ - شکست فرمانفرما از مجلل‌السلطان ۵۵۹
- ۴۴ - شعبه سردی در رابطه با لشکرکشی داودخان امیراعظم سردار بزرگ ایل کلهر ۵۶۰
- ۴۵ - ابرام فرمانفرما از سوی دولت برای حاکم کرمانشاه و جنگ مجلل‌السلطان ۵۶۹
- ۴۶ - انتخاب میرزا یوسف بن به فرماندهی جنگ و کشته شدن وی ۵۷۰
- درگیری یوسف بن با سالارالدوله و درگیری در قلعه شورجه بهار همدان ۵۷۱
- ۴۷ - جنگ صحنه و کشته شدن داودخان و علی‌اکبرخان و شکست سالارالدوله و فرار او ۵۷۵
- ۴۸ - اهمیت این واقعه و کشته شدن داودخان و تاثیر منفی آن در ایل کلهر ۵۷۹

فصل بیست و یکم - دوره سلیمان خان امیراعظم (سردار نصرت) بر کلهر

- چگونگی به قدرت رسیدن سلیمان خان امیراعظم ۵۹۶
- قدرت ایل سلیمان خان ۶۰۰
- مشکلات سلیمان خان با انگلیس‌ها ۶۰۲
- گرفتاری و دستگیری سلیمان خان امیراعظم توسط امیرمفتح در سرپل‌ذهاب و عواقب آن ۶۰۴
- همراهی سلیمان خان و ایل کلهر با قوای متحدین ۶۱۰
- نظرات بلوشر آلمانی در مورد کلهر ۶۱۳
- تحلیلی بر اظهارات بلوشر آلمانی ۶۱۷
- رقابت بین سلیمان خان و عباس خان بر سر قدرت (ریشه موضوع) ۶۲۲
- دستگیری و اعزام سلیمان خان و عباس خان به تهران توسط صارم‌الدوله حاکم کرمانشاه ۶۳۱
- کودتای ۱۲۹۹ و آزادی سلیمان خان توسط سید ضیاءالدین و دستگیری صارم‌الدوله ۶۳۱
- موضوع پنجم حکومت سلیمان خان یعنی کودتای ۱۲۹۹ و آثار آن و استقبال بی‌نظم مردم کلهر و ۶۳۵
- سلیمان خان از احمدشاه و پی‌آمدهای این واقعه و نقشه بازگرداندن شاه ۶۳۸
- سلیمان خان مانع بزرگی سر راه رضاخان و اقدامات بعدی ۶۳۸
- منابع و مأخذ ۶۵۲

تاریخ سیاسی اجتماعی بزرگ ایل کلهر

شامل:

پیشینه تاریخی، کرد در گذر تاریخ، سلسله‌های پادشاهی در ایران و رد پای کلهر در آنها، سیمای شهرستان‌های کلهرنشین شامل: موقعیت جغرافیایی، سابقه تاریخی، جغرافیای شهرها، آثار باستانی، جمعیت، کوه‌ها و ناهمواریها، جاذبه‌های فرهنگی و گردشگری، اماکن مذهبی و زیارتی و مساجد، اوضاع دینی، اجتماعی، آموزشی، بهداشتی، کشاورزی، صنعت و معدن، آموزش و پرورش، مراکز علمی و دانشگاه، روحانیت، تقویمات شهری، جاده‌های ارتباطی، اقلیم و آب و هوا، زبان و گویش، بازرگانی و امور رفاهی، خدماتی، تربیت بدنی، پیشینه سیاسی، استانداران و حکام، فرمانداران و بخشداران، شهرداران، حکام و فرمانروایان کلهر در ادوار مختلف، اعتقادات دینی و مذهبی، آداب و رسوم، نقش کلهر در دفاع از کشور، جنگ جهانی اول، جنگ جهانی دوم، نقش کلهر در انقلاب اسلامی، نقش کلهر در هشت سال دفاع مقدس، نمایندگان مجلس، خاندان واقفین، مشاهیر و سران و چهره‌های اداری، سیاسی، فرهنگی و علمی، لشکری، شهری، اتفاقات و وقایع داخلی ایلات و طوایف و تیره‌های کلهر در استان و سایر استانها و شهرستانهای کشور و خارج از کشور.

این اثر را تقدیم می‌نمایم به ساحت مقدس پیامبر اعظم و
ائمه اطهار خاصه آقا امام زمان (عج) و مردم شریف و
نجیب و گرامی و با کرامت بزرگ ایل کلهر و سایر ایلات و
استاد و مسئولین و بزرگان و شهدای گرانقدر و پدر و
مادر و نیاکان، همسر و فرزندانم و برادران و خواهران و
همه فامیل، بستگان و دوستان و آشنایان.

www.ketabir

ن وَالْقَلَمَ وَمَا يَسْطُرُونَ قسم به قلم و آنچه می نویسد (سوره قلم آیه ۱)

مقدمه مؤلف

بنای خدای جهان آفرین
سپهر هدای حی لایموت
هوا و اولین و هوای آخرین
الهی کرم که نوین ساز دار
جهان پر ز مهر ز ابد تو
که توفیق ز تو خواهم ای دادگر
مرا یاری ای حی بند و باز
قدیر زمین و زمان آفرین
شفابخش مرضای ذکر قنوت
کریم صفابخش عشق آفرین
مرا از هوی و هوس باز دار
زبان قاصر از وصف اوصاف تو
تو با لطف خود این اثر را نگر
به پیش کسان من شوم سرفراز
شعر از نگارنده ولی فولادی منصوری (کلهر)

لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا (هیچ کس را جز اندازه طاقت و توان تکلیف نکردیم)
(سوره بقره آیه ۲۳۳)

خداوند بزرگ و مهربان را شاکر و سپاسگزارم که این بنده ناچیز این عنایت و طاقت و حوصله را عطا فرمود تا با توجه به این که ایل بزرگ و دوره کلهر که در طول تاریخ یکی از ایلات تاثیرگذار در منطقه بلکه کشور بوده و به طبع تاریخ گهربار و متمدن ایران عزیز قدمت دارد و از زمان موجودیت یعنی باستان و پهلوانان با طایفه و بخصوص دوره متمدن و درخشان هخامنشی و اشکانی و ساسانی و دوران اسلامی و خصوصاً براندازی امویه و زمان صفویه و عثمانی و افشاریه و زندیه و قاجار و جنگهای اول و دوم جهانی و ۸ سال دفاع مقدس همواره خط مقدم مبارزه با متجاوزان بوده و به عنوان بزرگترین ایل کرد ایرانی اصیل مدافع ایران و ایرانیت بوده متأسفانه تاریخ مدون و کاملی نداشت.

این صاحب قلم با تلاشی شبانه‌روزی طی چندین سال توانستم به اثری بزرگ اقدام نمایم که دربردارنده همه جوانب و زوایای تاریخی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، جغرافیایی، انسانی، سیمای شهرستانهای کلهر، شهرها، بخش‌ها، طوایف، تیره‌ها، دهستانها و روستاها، آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، امورات فرهنگی و گردشگری چه در داخل چه در خارج از استان و اکثر استانهای کشور حتی خارج از کشور یعنی عراق و عراقیای طبیعی شامل: کوهها، ناهمواریها، رودخانه‌ها، آثار باستانی و گردشگری و سایر خصوصیات جمعیتی، مذهبی، اماکن زیارتی، اوضاع دینی، اجتماعی، مشاهیر و سران، و غیره و تفاهات چهره‌های اداری و کشوری، روحانی، سیاسی، لشکری، فرهنگی و محلی، امورات فنی و هنری، بهداشتی، آموزشی، تربیت بدنی، صنفی، راهها و مسئولیت سیاسی و اجتماعی نمایندگان مجلس، سیمای صنعتی و معدنی، اعتقادات، زبان، گویش، گروههای قومی، قابلیت‌ها، توانمندی‌ها، نیازمندی‌ها و راهکارهای آن و ... و غیره و ذالک است که خود مستلزم صرف وقت و مراجعات مکرر به ادارات و ارگانهای مختلف در چندین شهر و شهرستان کلهر است. من می‌طلبید که این صاحب قلم با صبر و حوصله بیش از شش سال از وقت خود را صرف چنین اموری نموده تا بزرگ ایل کلهر را در زوایای مختلف بشرح فوق و حتی سایر زوایا رشته تحریر در آورده و خدمتی به جامعه عزیزمان و کشور متمدن و خصوصاً مردمان بیگناه و با اخلاص و دوست داشتنی کلهر نموده باشم. بزرگ ایلی که دلاور مردان و پهلوانان است. او از باستان همراه کورش کبیر در تسخیر لیدی و بابل تا داریوش بزرگ در جنگ با اسکندر و خشایار شاه در قالب هنگ نسائی کامپی (هنگ ماهیدشت) در فتح یونان و روم جزء مردان و فاتحان این نبردها بوده و در زمان اشکانیان جزء نیروهای توانمندی بودند که در رکاب مهرداد اشکانی سلسله غاصب سلوکی را براندازند و در رکاب بزرگ مردانی مثلاً شاهپور اول و شاهپور دوم و خسرو انوشیروان ساسانی در جنگهای بسیار جسورانه دفاعی در بین‌النهرین بر سپاهیان مهاجم روم غلبه کنند و شگفتی‌آفرین صحنه‌های نبرد پهلوانی باشند و پس از اسلام نیز با توجهی عمیق و از جان و دل اسلام را پذیرفتند و علی (ع) را الگوی خود کردند تا مورد خشم امویان باشند و به خوانخواهی امام

حسین (ع) و یارانش در قیام مختار شرکت و در براندازی امویه به خونخواهی ائمه اطهار و روی کار آمدن علویان مشارکت فعال داشتند که متأسفانه خلفای عباسی از امویان بدتر کردند و در زمان صفویه نیز در رکاب شاه اسماعیل و اعلام مذهب شیعه اثنی عشری به عنوان مذهب رسمی کشور جزء اولین ایلاتی بودند که به این مذهب رهایی بخش و الهام گرفته از ائمه اطهار پیوستند و در رکاب شاه اسماعیل جوان در فتح بغداد و فتح عراق مشارکت داشته و نیرو در اختیار شاه جوان صفوی گذاشتند و تا شرق و جنوب کشور همراه سپاه وی جنگیدند سپاه بزرگی از کلهر و کرد به فرماندهی محمد حسن خان دیر، شیراز اعزام تا از نفوذ استعمارگر پرتغال جلوگیری کنند و دو نسل در آن دیر ماندند و نهادگان به عبارت ۸ برادر آخر سلطنت شاه طهماسب برگشتند و در رکاب شاه طهماسب صفوی در دفع ازبکان به فرماندهی چوهه سلطان و در دفع اشرار و در رکاب شاه عباس کبیر در فتح بغداد و سایر مناطق و در رکاب شاه صفی در فتح بغداد و کشتن پاشای عثمانی، تاتار خان بدست سردار نامی کلهر میر میدان از خود جان فشانی نشان دادند. در زمان شاه افشار از کلهر تا اصفهان تا قندهار و هرات و کابل و خیبر و پشاور و جنگ کرنال و در برادران کلهر به فرماندهی دلاور مرد کلهر و شیر بیشه غرب کشور ایلخان بزرگ و قدرتمند خان منصور اسب تاختند و شمشیر زدند و فاتحانه دهلی را فتح کردند و در برگشت نیز بغداد را به تصرف در آوردند که همه از دلاوری و وطن دوستی این قوم حکایت دارد و در زمان صفوی و اجاریه خصوصاً در دفع دشمنان کشور عزیزمان ایران که همواره در طول تاریخ منطقه کلهر نشین خط مقدم جنگ و مبارزه بوده و سواران کلهر به فرماندهی حاجی زادگان دلاوری دادند و در حضور محمدعلی میرزا دولتشاه در تنگه حاجیان بین سرپل ذهاب و دهلانغرب در منطقه دیره پامردی و جنگاوری را به کمال رساندند و بنیاد سپاه عثمانی را سست کردند و آنها را از سنگرهایشان بیرون کردند و این نقطه بنام شهدای حاجی زاده (بنام تنگ حاجیان) ثبت شد و تا بغداد نیروهای کلهر به فرماندهی حاج شهبازخان نیروهای عثمانی را تعقیب کردند و به نصب حاکم ایرانی بغداد اقدام و مغرورانه و منصورانه بازگشتند و جنگ جهانی اول و دوم و ضرباتی که عباس خان قبادیان بر سپاه مهاجم

روس وارد آورد و از همه مهمتر دلاورمردان و شیرزنان کلهر و جوانان پرشور و بی‌باک این ایل غیور و شریف و وطن‌دوست برگ‌زینی را از تاریخ خونبار این سرزمین بر افتخارات خود افزودند و با دادن هزاران شهید در جنگهای مختلف و عملیاتهای بسیار خونین و فاتحانه ۸ سال دفاع مقدس ایثار را به حد اعلا رساندند و با دادن هزاران شهید و جانباز و آزاده و جاویدالاثرب و اطاعت محض از ولایت مطلقه فقیه عشق را به نمایش گذاشتند. اسناد و مدارک و کتب تاریخی در فصلهای مختلف خصوصاً در فصل دفاع مقدس به طور مفصل خواهد آمد. و آمار شهدا هم ارائه خواهد شد.

عدم ورود به تاریخ مدون و همه‌گیر که در بردارنده تمامی جوانب و جهات باشد و انتشار کتب صورت حاشیه و جسته و گریخته و یا اشاره به ایل کلهر و بعضی تیره و طایفه بصورت ناقص مرا که در عرصه شعر می‌خواستیم احساسات درونی خود را در قالب اشعار تریسک و اثنی و عرفانی و مذهبی و از ابتدا شروع کنم وادار نمود تا شعر را به مدت بیش از شصت سال قطع نموده و با سفر به شهرها و بخشها و دهستانها و ایلات و طوایف و تیره‌ها و روستاها بزرگ ایل کلهر و مصاحبه با بزرگان و مطلعین و در صورت نبود در روستا به علت مهاجرت به شهرها با افراد رده دوم و سوم و چهارم مشاوره نموده تا شاید بتوانم در عرصه تحقیقات میدانی و عینی اوضاع تاریخی و فرهنگی و ایلی و طایفه‌ای مردم کلهر را در شهرهای کرمانشاه، اسلام‌آبادغرب، گیلانغرب، سرپل‌دهاب، قصرشیرین، صحنه، حریم شهرکان، سنقر، کلیایی، دالاهو، بخش بیستون، بخشهای حمیل، ماهیدشت، گاور در داخل استان هلیلان و جرداول و شیروان در استان ایلام و بخش هلیلان در استان مذکور و شهرستانهای لر و کنگذر و دیواندره و ... در استان کردستان، بوکان، شاهین دژ و تکاب در استان آذربایجان غربی، قزوین، طارم، منجیل و استان قزوین و استان تهران بزرگ و شهرها و روستاها بخشهای مختلف آن تحت عنوان طایفه کلهر و سایر شهرها که از بزرگان و مطلعین کمک گرفته به جمع‌آوری اطلاعات از زوایای مختلف پرداختم تا شاید بتوانم به یک جمع‌بندی کلی جهت حصول به آرزوی دیرینه‌ای که انتظار آن را از دیگران داشتم دست یابم که در اینجا جا دارد از جناب آقای بابلی فرماندار محترم اسلام آباد که با دلسوزی و علاقه و

تشویق طی نامه‌ای به ادارات و ارگانهای شهرستانهای کلهرنشین مرا در رسیدن به اهداف کمک نمود که عین نامه در پی خواهد آمد و ضمن درخواست و نامه‌ای که اداره کل ارشاد تحت عنوان نمایندگی وزارت امور خارجه جهت اعزام به عراق و بررسی کلهر در آن کشور صادر فرمود و پس از موافقت وزارت امور خارجه بنا به بیان نمایندگی محترم وزارت امور خارجه در استان جناب آقای پرویزی که جای تشکر و قدردانی از هر دو استان دارد به کشور عراق سفری نموده که کلهر در عراق به وفور در شهرهای مختلف خانقین، مندلی، کلار، جلولا، روستاهای تابعه، دربندی‌خان، حلبچه، قوره‌تو، شهریان، ربات، بعلبک، مداین، شهر زور، سلیمانیه، چم‌چمال، پنجوین، کرکوک، اربیل، بدره، بغداد و سایر شهرهای عراق وجود دارد که اگر بیشتر از کلهر استان کرمانشاه نباشد کمتر نیست. این سفر، دیدار انفرادی صادر نشد نتوانستم برابر مقررات به بغداد و شهرهای تحت تصدی دولت مرکزی سفر نمایم که در این سفر نیز به گردآوری آمار جمعیتی و جغرافیایی و قومی و تیره و لایفهای آنها اقدام گردید که به ارزش این اثر می‌افزاید و تاکنون کمتر کسی به این موضوع پرداخته همچنین با مطالعه کتب تاریخی و کتابخانه‌ای ناگفته‌های کلهر و دورنمای تاریخی و سیاسی و اجتماعی و جغرافیایی و سوابق حاکمان ایل کلهر و جمعیت و پراکندگی و اتفاقات و وقایع داخلی ایل و برون ایل و نقش کلهر در معادلات منطقه‌ای و استانی و کشوری خصوصاً مطالعه کتب تاریخی مولفین و اساتید گرانقدر کرمانشاه که به ایلات و طوایف پرداخته‌اند از جمله اساتید گرانقدر هرمز بیگلری و استاد اردشیر کشاورز که از محبت این استاد عزیز باید قدردانی شود خاصه این که جناب آقای استاد اردشیر کشاورز با بررسی اقدامات انجام شده نگارنده و تحسین از زحمات به عمل آمده مرا دلگرم به تسریع در اتمام این اثر نمود که از این استاد عزیزم چهره ماندگار عرصه فرهنگی استان تشکر ویژه دارم. نظر استاد بر این بود که قسمتهای اولیه کتاب شامل تاریخ سیاسی سلسله‌های باستانی و پادشاهی حذف شود اما چون من این قسمت را تحت عنوان رد پای کلهر به عنوان یک ایل باستانی کاوش می‌کردم تا به سابقه تاریخی یا قرائن برسم خلاصه‌ای از تاریخ ایران و سلسله‌ها را ذکر نموده‌ام زیرا غیر از تاریخ ایران و سلسله‌های باستانی و داستانی و شاهی مقطع یا آدرس

تاریخی دیگری وجود ندارد. لذا بناچار به تناسب و فراخور و رد پا و نقش کلهر اشاره شده است.

و مطالعه کتب تاریخی زیادی اعم از تاریخ باستان، تاریخ ایران، تاریخ ایلات و طوایف و جنگ‌ها و دانشمندان خارجی و داخلی و منطقه‌ای و بویژه آقای محمدی و کمری در ایلان و سرپل‌ذهاب و سفرنامه‌ها و خاطرات بزرگان در مجموع با تحقیقات مبنی بر ایل را به عنوان **تاریخ سیاسی اجتماعی بزرگ ایل کلهر** تقدیم به ساحت ملت شریف و بزرگ و تاریخی و نجیب ایران و استان کرمانشاه و استان‌های همجوار و سایر شهرستان‌های کلهر نشین و اساتید و دانشجویان و مسئولین خصوصاً مردم نجیب و شرافتمند بزرگ ایل کلهر نمایم که شامل فصل‌های کرد در گذر تاریخ، تاریخ سیاسی و سابقه تاریخی کلهر، دلبس‌های دشاهی از پیشدادیان تا کنون و نقش و رد پای کلهر در این سلسله‌ها، فصل‌های استان سیمای شهرستان و ایلات و طوایف و تیره‌های مختلف و نمایندگان کلهر در مجلس را برمی‌گیرد و فصلی نیز به دفاع مقدس اختصاص داده شده که امیدوارم رضایت خاندان‌ها سروران گرامی را فراهم نموده باشم.

لذا می‌پذیرم که در این اثر نواقصی وجود دارد زیرا سلائق مختلف و نظرات همه محترم و مطالعات به حمدالله در حد عالی است. اطلاعات ایللی و طایفه و تعصبات خاص و ریشه‌های قومی و قبیله‌ای را اکثر صاحب‌فراان می‌دانند و گاه‌ها به مذاق خود تعریف می‌نمایند و صاحب این قلم به منظور برخورداری از نظرات همه عزیزان که امید می‌رفت مشارکت عمومی و استقبال زیادی صورت گیرد به مناسبت مامین نظرات در روزنامه اطلاعات ویژه غرب چهارشنبه ۱۶ شهریور ۱۳۹۰ ضمیمه شماره ۲۵۱۲۱ و هفته‌نامه غرب کشور یکشنبه ۱۵ آبان ۱۳۹۰ فراخوان عمومی از مردم شریف و غیور **بزرگ ایل کلهر** چاپ گردید که از جناب آقای نظری مدیر مسئول اطلاعات در شهر اسلام‌آباد و آقای فرامرز کرمی سرپرست هفته‌نامه در شهرستان اسلام‌آباد و سردبیر هفته‌نامه خانم فاطمه آتش پیکر تقدیر و تشکر دارم و لذا بیشتر از این نتوانستم اطلاع‌رسانی کنم و البته که این اقدام باعث شناسایی تعداد زیادی طوایف گردید که جای بسی خوشحالی است.

امیدوارم خوانندگان عزیز، اساتید و صاحب‌نظران و فرهیختگان و بزرگان ایلات و طوایف و تیره‌های مختلف کلهر و سایر ایلات و طوایف مرا به کرامت و بزرگی خود ببخشند و به دیده اغماض به نواقص بنگرند. زیرا اطلاعات جمع‌آوری شده ما خود از پرسش بین مردم بوده و هر آنچه بزرگان و مطلعین گفته‌اند که جا دارد از همه عزیزان در این جا تشکر و قدردانی نمایم خاصه بزرگ‌مردانی که به شیوه بزرگان قدیم و منش ایلات ما پذیرفتند و حتی چندین جلسه ناموقع وقت عزیز خود را در اختیار گذاشتند و از کتب مخصوصاً تاریخی و جغرافیایی منتشره در رابطه با کلهر استفاده بهینه گردید که در منابع به آن اشاره شده است و با این جمع‌بندی باز هم می‌گویم آنچه در باره کلهر نگارش یافته مرید فاضل و بطور کامل کلهر را در منطقه کلهرنشین کرمانشاه، ایلام، کردستان، تهران بزرگ، استان زنجان، قم، آذربایجان غربی، ساوه، لرستان، زاهدان، شمال کشور، خراسان شمالی و حتی عراق را دربرمی‌گیرد و خوانندگان قطعاً اگر به دیده انصاف به این اثر بنگرند نکات بسیار مثبت و قابل قبولی در این تحقیق و تالیف وجود دارد. اما کلهر قطعاً به آنچه صاحب‌این قلم تلاش نمود تا نقطه‌ای از دید بررسی و تحقیق دور نماند و یک مجموعه کلی بهیه نقدیم عزیزان شود ختم نمی‌شود و در کل شهرهای کشور و خارج از کشور کلهرها پراکنده‌اند. من معتقدم با توجه به این‌که در زمان ساسانیان، صفویه، افشاریه، زندیه، قاجار و پهلوی لحاظ انعطاف‌ناپذیری و سیره پاک و ذات بی‌ریا و بی‌غل و غش که این مردم داشته‌اند و هرواره با ظلم و ستم مخالف بوده‌اند یا به اجبار تبعید گردیده یا به لحاظ رشادت و خوی خصلت و وطن‌دوستی آنها را جهت حفظ سرحدات به نقاط مختلف فرستاده‌اند و به مرزها و تحت جنوب، شمال، شمال‌شرقی و شمال‌غربی روانه نموده‌اند که نمونه آن کشتار مردم کلهر توسط خسروپرویز ساسانی و شاهان صفوی و نادرشاه است و تبعید و ماموریت این کشور شریف و نجیب و پاک سیرت در زمان پادشاهان صفویه و نادرشاه افشار و آغامحمدخان قاجار و رضاخان پهلوی باید اشاره کرد که نتیجه آن پراکندگی جمعیت این ایل شجاع و مخلص و دلیر می‌باشد.

با عنایت به این که قبلاً در زمان صفویه قلمرو ایل کلهر از نهاوند و لرستان تا کرمانشاه و منطقه کنونی پلنگان و شهر زور سلیمانیه و گوران در داخل کلهر و تا شهرهای شمال عراق، سلیمانیه، کلار، اربیل، خانقین، مندلی و بغداد را شامل بوده و در زمان فوت شاه اسماعیل صفوی مدت چندین سال بغداد پایتخت کلهر به تعبیر امیرش داخل بدلیسی بوده مردم این ایل بزرگ به کشور عراق رفته که امروزه اگر از کلهر کرمانشاه بیشتر نباشند کمتر نیستند و این موضوع می‌رساند که پراکندگی و گسترش ایل این ایل تا چه حد وسیع است. امیدوارم که در مجموع این کتاب مورد توجه عزیزان قرار گیرد و در نقضی یا کمی و کاستی وجود دارد از طرف دوستان و مردم شریف طوایف و تیره‌ها و بارها و بارها برای کسب اطلاع یا ارائه سند و مدرک و عکس بزرگان تماس حاصل شود یا در بعضی اوقات با بی‌میلی یا بی‌تفاوتی بعضی دوستان مواجه شده‌ایم که قضاوت می‌کنیم این قشر که خیلی هم کم هستند پس از انتشار و مطالعه از این که نخواستند یا نتوانستند اطلاعات خود را در اختیار بگذارند خود را مواخذه خواهند کرد و در واقع اگر نصف باشد و به وجدان بیدار خود مراجعه کنند خود را نمی‌بخشند، زیرا عدم همکاری و بی‌میلی به سرنوشت خود یکی از آفت‌های اجتماعی است و همین حس بی‌تفاوتی است که متأسفانه باعث گردیده تاریخ مدونی از بزرگ ایل کلهر به رشته تحریر در نیاید که در برآمده بلند شهرها و ایلات زیر مجموعه و طوایف و تیره‌ها و جغرافیای منطقه باشد که نکات پررنگ آن توسط اکثریت مردم یا قشر خاصی باید ارائه شود و همه چیز را همگان دانند و می‌توان رادشده‌اند.

در مورد بکار بردن بزرگ ایل که اشتمال بر ایل هم دارد باید برای خوانندگان گرمی تازگی داشته باشد اما این فرضیه گر چه در آثار خیلی از اساتید و مورخان منطقه برای کلهر بکار رفته اما در اینجا برای اولین بار این واژه بکار رفته و اگر چنانچه واژه بزرگ ایل را بپذیریم که اکثر نویسندگان در مورد کلهر پذیرفته و نوشته‌اند باید در زیر مجموعه آن ایل هم در زیر چتر و حمایت بزرگ ایل وجود داشته باشد که در کتب تاریخی اساتید گرانقدر اردشیر کشاورز و پروفیسور سکندرامان اللهی بهاروند بارها بکار رفته و حتی در ترسیم تشکیلات اجتماعی و سیاسی بزرگ ایل کلهر توسط پروفیسور سکندر

امان اللهی بهاروند نگارش یافته که در مبحث توجیه بزرگ ایل کلهر دلایل کامل ارائه شده است که امیدوارم مورد اقبال قرار گیرد.

در پایان امیدوارم دوستان، اندیشمندان، اساتید، فرهیختگان، هنرمندان، نویسندگان، شعرا، روسای ایلات و عشایر و صاحب نظران و کلهر دوستان با ارائه بهترین و مستندترین دلایل و شواهد و براهین و با دلسوزی نسبت به سرنوشت کلهر و با عقیده و اراده و نیت اصلاح نقص ها این صاحب قلم و برادر کوچک خود را کمک کنند تا در مراحل و چاپ ها بعدی به اصلاح نقاط مورد نظر اقدام نمائیم و نواقص را بر طرف ساخته و در جهت غنی تر کردن این اثر به عنوان شناسنامه و دایرةالمعارف کلهر و پایه ماندگار حدودات تاریخی جمعیت، شهر، ایل، طوایف، تیره، سابقه تاریخی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، ادبی، علمی، آموزشی، بهداشتی، کشاورزی، صنعت، معدن و هر آنچه در سیمای شهرستانها مورد اشاره است گام برداریم و آنچه لازم است اضافه شود و آنچه لازم است حذف شود. و ما را یاری دهند تا به عنوان اثری کامل برای آیندگان حتی المقدور گامی برداشته باشیم و در صورت نیات و ارائه مستندات جهت رفع نواقص با آغوش باز آماده پیشنهادات سازنده عزیزان هستیم که از طریق چاپخانه مربوطه و شخص اینجانب پوشه یا دفتری را به این امر اتصال دهیم.

(العاقبة للمتقين)

بی وفادای منصوری (کلهر)

۱۳۹۲

فراخوان عمومی از مردم شریف و غیور ایل بزرگ کلهر

به حول و قوه الهی و به پاس فداکاری‌ها و رشادت‌ها و دلاور مردی‌های مردم شرافتمند ایل بزرگ کلهر که در دوران‌های مختلف از باستان تا کنون همواره مرز داران دلیر و شیران پیکارهای بیگانه ستیز و همواره خط مقدم نبردهای ایران با روم و عثمانی و هشتاد سال دفاع مقدس بوده‌اید و به یاد سرداران بزرگ و نیک نام و زنده نگه داشتن نام این قوم بزرگ که از نظر سخاوت و صفات کریمانه و مهمان‌نوازی و اعتقاد به اسلام و قرآن ائمه اطهار و پیروی از خون سرخ حسینی و تبعیت از مراجع و رهبری گوی سبقت از سایرین را گرفته‌اید با تلاش شبانه‌روزی طی دو سه سال اخیر با کمک از بزرگان و مطلعین و سایرین نقاط مختلف کلهر اطلاعات خوبی کسب نموده که در اینجا لازم می‌دانیم از همه آنها تشکر نمایم و با مطالعه کتب تاریخی در نظر است انشاءالله کتابی تحت عنوان تاریخ سیاسی اجتماعی **بزرگ ایل کلهر** تقدیم ساحت مقدس شما عزیزان و بزرگواران و شهدای گرانقدر این خطه خطیر نمایم لذا چون مراحل پایانی آن می‌باشد خاضعانه و خاشعانه و با کمال ادب و احترام از همه بزرگان، مطلعین، نخبگان، فرهیختگان، اساتید، معلمان، کارمندان، بخصوص مردم شریف ایلات و طوایف و تیره‌های مختلف **بزرگ ایل کلهر** تقاضا داریم تا با ابرام محبت و منت خویش نموده چنانچه اطلاعات، سند، مکتوبه، عکس بزرگان، مهمانان، یا اطلاعات طایفه‌ای خاصی دارند در اختیار برادر کوچک خود قرار دهند و کار این کار بزرگ راهنما باشند تا رونق بخش اوراق و سطور این کتاب گردد که انشاءالله برای سعادت و خیر شما عزیزان در آینده و در صورت بقای حیات و استطاعت چاپ آن تقدیم شما عزیزان گردد. سپاسگزار همه کسانی که برای بقای نام کلهر تلاش می‌کنند

ولی فولادی منصوری (کلهر)

شماره تماس ۰۹۱۸۳۳۰۷۵۵۹

**تعريف اقرار و انار
حقوقي آن**

[illegible]

۱- **تلفات** : تلفات مستقیم و غیرمستقیم در اثر حادثه ، جانها و وسایط
 ۲- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۳- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۴- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۵- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۶- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۷- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۸- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۹- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت
 ۱۰- **تلفات غیرمستقیم** : تلفات غیرمستقیم در اثر حادثه ، خسارت

[illegible][illegible][illegible]

«آموزش حقوقی حوادث ورزشی»

[illegible][illegible]

٢٠٠٥

تاریخ

[illegible]

بزرگ کلهر

[illegible]

حوشا به حال شما که خداوند نعمت مردم داری و اخلاق
یکو با مردم را به جهانی عایت کرده است صمیمانه
نرین تبریک و تشکر را با پذیرا باشید
جمعی از اعضای
تعاونی مسکن مهر اسلام آبادغرب

